

TELEGRAFUL ROMÂN

Nr. 68. ANULU XIV.

Telegrafulu ese 'de doue ori pe septemana: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditur'a foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litere mici, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 28 Aug. (9 Sept.) 1866.

Eveniminte politice.

S a b i i u in 27 Augustu.

„Hrm. Ztg.“ de adi aduce unu telegramu dela Vien'a din care se vede, ca prin unu p. in. biletu imperatescu, ministrulu de resbelu Frank, din cause privitoare la starea sanatatiei lui, este demissionatu si strapusu in statulu de odihna, dandu-i-se totuodata caracterulu de „Feldzeugmeister.“

Denumirea ministeriului ungurescu si publicarea acestui'a prin „W. Ztg.“, dupa cum se dicea in marti'a trecuta, nu s'a adeveritu. „Politik“ foia ce ese in Prag'a are unu telegramu din Vien'a, in care se dice, ca ministerulu ungurescu inca nu e fapta asigurata formalu, si ca listele de ministri publicate de diuariile de aici suntu pripite.

La „K. Z.“ se scrie despre afacerile unguresci:

„Este o diferentia de mare insemnatate pentru ministerulu de de dincoco de Lait'a, si care pote sa nimicésca opulu impacarei intregu. Ungurii ceru adeca, ca proiectulu de mijlocire sa se astérna dietei unguresci, indata dupa compunerea lui; sa se primésca de dieta si sa i se dea puterea cuvenita. Unu ministeriu de statu in sa, carele vrea sa se sustina, trebue sa céra, ca in acelasi tempu sa se adune si dietele cislaitane si sa fia provocate a primi complanarea, si numai dupa primirea si din partea acestor'a sa se puna in lucrare. Conte Belcredi, catu pentru persón'a sea, face din implinirea acestei conditiuni cestiune de cabinetu. (Va sa dica ori se implinesce conditiunea si elu, Belcredi, remane ministru, séu nu se implinesce, si atunci trebue sa parasésca fotoliulu ministerialu not. R.) Lasa-voru ungurii din pretensiuni? Repasi-va Belcredi si face-le-va Imperatulu unguriloru pe voia? Séu puté-se-va aflá o cale de mijlocu in urm'a cárei Belcredi se remana in postulu seu si sa multiamésca totuodata si pre unguri? Acést'a vomu aflá preste putine dile.

„Presse de Mercuri dice, ca dupa cum aude, ministrulu fára de portu-foiu Mauritiu Eszterházy, si-a datu dimissiunea si au si parasitu Vien'a. Despre acést'a dice Presse mai departe, ca nici decum nu e de a se numerá intre fanaticii constitutiunismului si ca elu au influentiatu in unu modu notoricu politic'a din Septembrie. Repasirea lui asiadara, dupa amintit'a foia, aru fi de insemnatate. Fi-va ea in sa in favórea constitutiunismului statului intregu, — deocamdata nu se pote sci. —

Schimbarea ministeriului in Franci'a au facutu sensatiune. Comentariile, ce le da diuaristic'a apucaturei acestei politice a lui Napoleonu III, se cam unescu in parerea, ca fiindu ministrulu celu nou, omu energicu si nefiindu legatu de vre-unu programu anterioru, — aru fi sositu pentru Franci'a tempulu de actiune. Alte comentarie ajungu la unu resultatu de totu contrariu si dicu, ca Drouyn erá neubitoriu de prussiani si ca elu lucrá intr'acolo, cá Franci'a sa nu lasa Prussiei mána tocm'a asiá libera si sa se intarésca asiá dicendu dinaintea usiei Franciei. Imperatulu in sa, aflandu de neoportuna politic'a acést'a, au trebuitu sa lu demisiuneze si sa aléga pre altulu.

Marchisulu de Moustier fostu reprezentantu alu Franciei lângá inalt'a Pórta, tocmái pentruca nu are programa anterióra pote sa se indestulésca si cu o politica temporisatórea. Marchisulu de Moustier este prelânga aceea unu cunoscatoriu fórté mare alu referintieloru germane si orientale. Impregiurarea cea din urma face pre lume sa créda ca Napoleonu are de cugetu a grabi cu deslegarea cestiuniloru, si credu unii, ca intru un'a se va apucá de cestiunea Poloniei (?) si a Orientelui.

Rescólele din dílele din urma, si adeca cea polona din Siberi'a si a Candiotiloru in oriente indreptatiescu pre omu prea lesne la presupunerea, ca ambele cestiuni suntu aprópe de inceperea deslegarei.

Eata ce se dice in privinti'a celei d'antáiu:

„O telegrama dela Sant-Petesburg vorbesce de o insurectiune de Poloni esiliati in Siberi'a. Acést'a miscare, care a avutu óre-care insemnatate, a isbucnitu la Irkutsk; numerulu insurgintiloru se urca la 7000; se dicea ca ei au maltratatu si ucisu pe mai multi din gardianii lor, si pe urma s'a retrasu in páduri.“

„O asemenea miscare, despre a cárei cauza nu se vorbesce s'a facutu la Soukhom-Kalé pe marea Négra. Se pare ca este mai multu o nesupunere de garnisóna; se vorbesce de mórtea unui colonelu si a mai multoru oficeri, prin incendiulu fortaretiei.“

Eata si in privinti'a la a dóu'a:

Spiritele se esalta in Greci'a; miscarea ce s'a produsu in insul'a Cret'a, nu mai este izolata; ea are ramuri si in regatulu Elenu.

Diuariile grece dechiara ca natiunea Elena luandu in 1821 armele pentru a-si castigá independinti'a a cerutu liberarea tuturoror poporatiuniloru crestine din Turci'a. Ele nu considera emanciparea Greciei, decátu cá intáiu repaosu in calea care trebue sa conduca, dupa ele, pe tóte natiunile greco-slave la implinirea dorintieloru lor: regenerarea si unirea politica a popóreloru crestine din Oriente. Aceste aspiratiuni, dice independinti'a Belgica, cari, se arata pe fatia paru a prevesti eventualitati apropiate la cari Europ'a nu va puté sa remana indiferite.

(„Rom.“)

Fiinduca suntemu la orientu sa mai adaugemu: ca tóte sci-rile oficiale si scrisori private dela negutiatori asigura ca Pórt'a nici odata nu s'a aflu in perplesitate mai mare cá cea de fatia. In Constantinopole resculári chiaru si din partea turciloru; popórele crestine suntu gat'a si astépta sa li se dea semnalulu. Bani in casse nu suntu, cá sa se plátésca din partea státului nici militia nici ampoiati, si pentru cá sa li se puna la tóte coróna, spiritulu de revolutiune iá dimensiu si afara de Europ'a. Beulu de Tunis (Afric'a) crede ca momentulu este fórté potrivit de a scapá de tutel'a Sultanului din Constantinopole si a deveni suveranu. Beulu au si inceputu a se interesá de barbati (europeni), cari l'aru putea representá la curtile din Vien'a, Petersburg, Parisu si London.

Protocolulu

Siedintiei Comitetului Asociatiunei tranne române tinute in 4 Sept. c. n. 1866 sub presidiulu Esc. Sele Dlu Presiedinte alu Asociatiunei Andreiu Baronu de Siagu'n'a, fiindu de fatia DD. membrii: Ilustritatea Sea D. Consiliaru de finantia Petru Manu, Ilustr. Sea D. Consiliaru gub. Pavelu Dunc'a, Rm. D. Protop. Ioann Hanni'a, D. Advocatu Dr. Ioann Nemesiu, DD. prof. Zach. Boiu si Ioann Popescu, oficialii Asoc. I. V. Rusu Secretariulu II, Const. Stezaru Cassierulu si Nicolau Cristea Archiviariulu Asociatiunei.

§ 63. Esc. Sea Dlu Presiedinte presentéza conspectulu despre starea cassei Asoc. pre tempulu acestei siedintie, din carele se vede, ca Asociat. are in proprietatea sea pre acestu tempu, sum'a de 24.745 f. 18⁵ xr. v. a.

Se ia spre sciintia.

§ 64. Dupa aceea Comitetulu, amesuratu insarcinárei sele primite dela adunarea gen. tinuta la Belgradu in 28 si 29 Augustu c. n., a. c., si tienú de cea d'antáiu a sea detorintia a se ocupá cu punerea in lucrare a concluseroru susu numitei adunári gen.

Si mai nainte de tóte, se cetescu positiunile 4, 5, 6 din bugetulu preliminaru pre an 1866/7 p. VI. privitoare la stipendiale Asoc. si anume:

a) despre 380 f. destinati pentru ascultatorii de drepturi, din care 300 f. v. a. pentru 3 tineri ascultatori de drepturi in Pest'a si Vienn'a si 80 f. v. a. pentru unu teneru ascultatoriu de drepturi in patria (vedi p. VI pos. 4.)

b) despre 700 f. v. a. destinati pentru 2 ascultatori de preparandia in Prag'a, si anume pentru fia-care 300 f. cá stipendiu si 50 f. spese de drumu, cu conditiunea cá atari teneri sa fi depusu esamenulu de maturitate cu calculi buni (vedi p. VI pos. 5.)

c) despre 300 f. v. a. destinati pentru unu auditoriu la institutulul politechnicu in Vien'a (vedi p. VI pos. 6.)

Conclusu. Din considerarea, cá acei teneri, cari se voru aflá demni de susuinsemnatele stipendia, se nu se intardiá dela continuarea studiiloru sale pre terminulu prescriu: asiá Comitetulu afla cu cale a publicá pentru acelu Concursu cu terminulu pâna la 25 Septembrie dupa calend. nou a. c., si totuodata cu asta ocasiune se si denumi o Comisiune compusa din DD. membri ai

Comitetului: D. Cons. P. Manu, D. Cons. Pav. Dunc'a, D. protopr. Ioann Hani'a și D. advocatu Dr. Ioann Nemesiu, cu aceea insarcinare, că acést'a comisiune esaminandu concursele și documentele resp. tineri concurenti, inca in o siedintia extraordinaria a Comitetului tinenda indata dupa implinirea termenului defiptu, sa se póta luá la pertractare împártirea stipendiilor preliminate din partea adunárei gen. dela Belgradu pre an. scol 1866/7.

§ 65. Dupa aceea se cetesce pos. 8 din bugetu, p. VI sunatoria despre 200 fl. v. a. preliminati pentru tiparirea acteloru Asoc. și anume: computandu-se de fia-care cóla tiparita numai 15 fl. v. a.

Conclusu. Comitetulu primesce spre placuta sciintia resp. conclusu alu adunárei gen. prin care amesuratu dechiaratiunei binevoitóre, facuta din partea reprezentantiei Directiunei tipografiei archidiecesane din Sabiiu, s'a statoritu pretiulu tiparirii acteloru de 1 cóla a 15 fl., convinsu fiindu, că cu unu pretiu mai moderatu și mai cuvenentiosu, in nici o tipografia alt'a, nu s'aru puté tiparí actele Asoc.

Totu deodata Secret. se insarcinéza a ingriji de tiparirea actelor in sensulu acést'a alu susunumitulu conclusu, asiá cátu sum'a totala a tiparirii sa nu tréca preste sum'a preliminata de 200 fl. v. a.

§ 66. Se impartasiescu Comitetului pos. 1, 2, 3, din bugetulu preliminaru pre an. Asoc. 1866/7 p. VI și anume: a) despre remuneratiunea anuale a Secret. II. in suma 200 fl.

b) despre plat'a de 100 fl. destinati pentru unu Juristu cá scriitoriu stabilu in cancelari'a Asoc. și

c) despre 150 fl. pentru spelele curente și plat'a servitoriului Asoc.

Comitetulu decide asemnarea esolvirei acestoru sume la cass'a Asoc. primindu-se din partea Secr. in rate trei lunarie.

§ 67. Se comunica Comitetului conclusulu adunárei gen. dela Belgradu, relativu la cautarea mijlóceloru corespondiátóre pentru scóterea tuturoru taxelor restante (p. VI).

Conclusu. Comitetulu ia spre sciintia resp. conclusu a ad. gen. adusu in interesulu scóterei taxelor restante, cu aceea dechiaratiune din parte-si, ca precum pâna acum, prin tramitarea de provocári ad personam, prin tiparirea conspectului membriloru, prin provocári date pre calea jurnaleloru natiunali cátra resp. DD. colectoru, si-a datu tóta silinti'a și a intrebuintiatu tóte mijlócele morali possibile pentru incassarea taxelor restante: asiá și pre viitoriu va stárui cu tóta caldur'a și zelulu pentru scóterea taxelor restante prin tramitarea de ursoria cátra resp. DD. colectoru; insarcinandu totu odata pre D. casieriu alu Asoc., cá pâna la inceputulu lui Augustu anulu 1867 se prezenteze Comitetului unu conspectu despre numele membriloru Asoc. aflatori in restantia, cum și a celoru, cari si-au respunsu taxele prescrise, cá asiá numitul conspectu substernandu-se viitórei adunári gen. sa se aduca in astu obiectu, vre-o decisiune mai corespondiátóre scopului.

§ 68. Se cetesce conclusulu adunárei gen. relativu la computarea taxelor dupa sírulu aniloru. (p. V. lit. 6).

Comitetulu ia spre sciintia acestu conclusu despre computarea taxelor restante platite, dupa sírulu aniloru și decide, cá resp. Domni colectoru sa fia poftititi a se conformá in astu respectu dupa amintitul conclusu alu adunárei gen.

§ 69. Se cetesce conclusulu adunárei gen. dela Belgradu p. VIII. in puterea cáru'a DD. Dr. Gottfried Müller directorulu Academiei c. r. de drepturi in Sabiiu, și D. Consiliariu Paulu Istvanfi, directorulu Academiei de drepturi in Clusiu, s'a alesu cu unanimitate de membrii onorari ai Asoc. tranne române.

Conclusu. Secret. se insarcinéza pre nouii membri onorari ai trece in albulu membriloru onorari ai Asoc. și a le tramite resp. diplome.

§ 70. Se cetesce conclusulu ad. gen. in privinti'a cererei lui Iacobu Tulbureanu cetatianu maestru de papucariu in Belgradu pentru de a se imprumutá din cass'a Asoc. cu 200 fl. cum și in privinti'a cererei Rvn. D. Can. Negrutiu pentru dotarea unui prof. de agronomia in Blasiu cu 200 fl. v. a. din cass'a Asoc. (p. VII. lit. a).

Conclusu. Comitetulu decide, ca la rogárele aceste sa se resolveze in sensulu conclusului ad. gen.

§ 71. Se mai comunica inca 2 obligatiuni private: a) un'a a lui Tom'a Cioplent'a din Strentiu, carele oferesce Asoc. 100 fl., cu indatorirea de ai plati pâna in 1872, și pâna atunci a respunde regulatu proc. 5 fl. b) alt'a a lui Simeonu Petrutiescu parochu in Strentiu, carele oferesce 50 fl. iarasi cu indatorirea de ai plati pâna la an. 1872, și pán'atunci a respunde proc. cuvenite. (p. VII. lit. b).

Conclusu. Ambele aceste obligatiuni se primescu cu recunoscintia și se decide pastrarea loru in Archivulu Asoc.

§ 72. Secr. II. propune de Col. noi. ai Asoc. pre dd. Nicolae Berghianu senatoru de Colectoru in Belgradu, Ioann Antonelli vicariu, de Colectoru in Fagarasiu, și pre Ioann Lugosianu Prot. in Turd'a, de Colectoru acolo.

Conclusu. Propunerea acést'a se primesce din partea Comi-

tetului, și Secr. se insarcinéza a tramite noiloru Coléctori decretel resp. cum și unu numeru de blanquette pentru cuitantii.

§ 73. D. Nic. Cristea, cá referintele Comisiunei insarcinate din partea Comitetului Asoc. cu recensiuinea opului Dlui Ioann Chitu, intitulatu: „Viti'a cultivata“, aduce la cunoscintia Comitetului opiniunea Comisiunei, cu privire la numitul opu.

Conclusu. Comitetulu considerandu și apretiuindu motivele aduse de Comisiune in opinarea s'a, se afla indemnatu a decide, cá operatulu acést'a sa se innapoieze Domnului autoru cu acea indigitare, cá folosindu-se de observárele Comisiunei, sa-si indrepte opulu seu in acelu sensu, și in acelu casu retransmitendu-se incóce, Comitetulu si-va tiné de o placuta detoria, a-lu recomandá viitórei ad. gen. spre a se luá in consideratiune cu ocasiunea preliminariei bugetului in respectulu asemnarei speselor necesarie pentru tiparire.

§ 74. D. Bibliotecariu alu Asoc. raportéza, cumca D. Georgiu Popu perceptoru in Belgradu, a daruitu pentru museulu Asoc. 4 monete vechi, din care un'a de auru, celelalte de argintu, asemenea dd. Petru Truti'a par. in Cricáu și Gregoriu Mezei oficialu dominalu in Cricáu a daruitu nescari cárti in favórea bibliotecei Asociat.

Conclusu. Dloru daruitori li se esprima multiamita protocolarminte, ear. Dlu bibliotecariu se insarcinéza cártile daruite a le trece in protocolulu bibliotecei Asoc. și la tempulu seu a le publicá.

§ 75. Secr. in legatura cu banii incursi la fondulu Asoc. cu ocasiunea ad. gen. tinute la Belgradu a. c., carii se voru publicá cátu mai curendu in „Tel. Rom.“, mai referéza despre urmátórele sume:

a) Cu ocasiunea balului tinutu la Alb'a Iuli'a in favórea Asoc. s'a incassatu 24 f. 33 xr. v. a.

b) Deadreptulu la cass'a Asoc. a intratu cá taxe 10 fl. v. a. și anume: 5 fl. taxa rest. pre an. 1862/3 pentru D. Vasiliu Rosiu proprietariu in Belgradu, ear 5 f. taxa pre an. 1865/6 pentru dlu Alessandru Bacu, cancelistu belicu in Timisiór'a.

c) Secr. II. I. V. Rusu reintórcce la cass'a Asoc. 23 f. 80 xr. cá o crutiare din spelele Cancelariei preliminate pre an. trecutulu alu Asoc. 1865/6.

d) prin D. Advocatu in Oradea mare Ioan Gozmanu s'a tramesu la fondulu Asoc. cá taxe de m. ord. 20 f.

e) dela D. parochu in Brasiovu Bartolomeiu Baiulescu s'a primitu tax'a pre an. 1865/6 5 fl.

f) prin D. Not. com. și colectoru in Campeni Georgiu Ioanette s'a tramesu 12 fl. 20 xr. din care 7 fl. 20 xr. pretiulu aloru 12 esempl. din actele ad. V. și 5 fl. tax'a pre an. 1865/6 pentru Dsea.

Se ia spre sciintia.

Cu acestea se incheia siedintia Comitetului Asoc. pre la 1 óra dupa amédi.

Andrei Bar. de S i a g u n'a m. p. I. V. Rusu, m. p.
Presiedinte. Secr. II.

Bancnote de statu.

Inca in dílele trecute comunicá „W. Ztg.“ o ordinatiune imperatésca ddto 25 Aug. in privinti'a emiterii de bancnote de statu. In acea ordinatiune se spune, ca prin legea dela 7 Iuliu a. c. se deschise unu creditu de 200 milióne și se puse la dispuzetiunea ministrului. Banc'a natiunala au datu din acesti'a anticipative 60 milióne de bancnote de ale ei. Remanu asiá dara 140 milióne. Prin ordinatiunea dela 25 Aug. ministrulu de finantie este imputernicitu a emite 90 milióne in bancnote de 1 și 5 fl. și sa deschida unu imprumutu de 50 mil. Succedendu ministrului imprumutulu dupa cursulu baniloru de acum, sum'a efectiva va sa cóste statului in obligatiuni de statu cu pretiu nominalu 90mil. și 5%. Pán acum suntu 210 mil. in bancnote de statu in cursu. 90 mil. au sa se mai puna in cursu. Calcululu rotundu alu bancnotelor de statu va fi asiá dara 300 mil. v. a.

Pre lánge acést'a ministrulu de resbelu este imputernicitu deca va aflá de necesitate și va aflá de bine, a pláti notele salnarie din cursu pâna la valórea de 100 mil. Sum'a bancnotelor de statu aru súi in casulu acést'a la 400 mil. f. v. a.

Din Orientu.

Falia cu complicatiunile ce se paru a se estinde in orientu totu mai tare, va fi de interesu a aretá publicului opiniunile preseii precum și scirile cele mai próspete ce le aflámu din acele párti.

Dupa „Reform'a“ impartasímu de astadata urmátórele:

„Abiá se termina resbelulu germanu care mistuí aprópe 200 mii ómeni, și unu altu resbelu amenintia lumea, resbelulu orientalu séu mai bine resbelulu emancipárei crestiniiloru din orientu de subjugulu turciloru. O mica insula elena, supusa Turciei insul'a Cret'a (Candi'a) radicá stindardulu emancipárei orientale și facú sa se misce tóte cabinetele, se aplaude tóte natiunile. Guvernulu Elenu, notificá indata cabinetelor, ca nu póte suferi oprimarea Greciloru de cátra Turci, și ca e gat'a a veni in ajutoriulu consangeniloru lor. Consuli Svetiei, Olandei și Americiei au protestatu in favórea braviloru Candiani cari suntu otariti a muri cu totii, decatu a mai suferi jugulu barbaru alu turciloru. Turci'a, Tesali'a, Epirulu și mai

totu orientulu suntu in miscare. Nu scimu ce va esi; ceea ce scimu este ca cestiunea orientului vine pe tapetu cu pasi gigantici. Puterile straine trebuie a lasa pe cei interesati a o deslega singuri, cu armele in mana, si a nu se amesteca catu-si de putinu; eata singurulu mijlocu de a deslega acesta mare si spinosa cestiune. Ori ce amestecu din partea puterilor straine nu aru face decatu a agrava, a complica si mai multu cestiunea. Se dice ca mai multe ciocniri s'au urmatu intre turci si Candiani, in care turcii a fostu batuti; refugindu-se in cetati.

„Dupa ardicarea stindardului revolutiunaru, adunarea generala a Cretenilor a datu urmatoarea proclamatiune:

„Fratiloru! Astadi tramisii Guvernului generalu ne-au adusu responsulu Inaltei Porti, nici decumu corespunditoriu cu dorintiele nostre. I. Porta n'a primitu cererile nostre; si mai cu seama a caracterisatu miscarea nostra ca particurarea, si pe noi ca revolutiunari si ne chiama sa ne imprastiamu indata, altmintrea ne va sdrobi cu arme. Noi neclintiti in missiunea ce ni-a datu poporul, convocandu ajutoriulu lui Ddieu, puterilor protectrice, si a tota lumea civilisata, chiamamu pe nobilulu si eroiculu populu alu Cretei se ia singuru aperarea drepturilor sale. Curagiosi crestini! Patria nostra este in pericolu, asigurarea si vietia nostra este in pericolu, asigurarea si vietia nostra este atacata, dreptele nostre cereri se distruge, luati dar cu curagiu arm'a spre aperarea patriei.

Adunarea gen. a Creteniloru.“

Consemnarea ostasiloru romani cadiuti, raniti, seu perduti pre campulu dela medianopte.

Dela reg. de inf. conte Gyulai nr. 33.

(Urmare).

Comp. 15 Morti: Dimitrie Pop, Mihaiu Totocu, Pavelu Curila, Georgie Hornea, Moise Peptenariu, Teodoru Banu, Ioann Farcu. — Greu raniti: Nic'a Mihuti, Ioan Popovicu. Usioru raniti: Mihaiu Braitu, Ioan Bararlo, Ioan Budai, Stefanu Farago, Georgiu Barlura, Ioan Susanu, Davidu Jos'a, Pavelu Gergariu. —

Comp. 16. Morti: Mihaiu Merce, Mihaiu Jurchi, Gavriel Sitasu, Costan Danciu, Ioan Hanga, Georgiu Clepe, Costanu Rosca, Nestoru Serbu, Laza Trifonu, Costantinu Chirila, Georgie Ciocanu, Tom'a Fauru, Stefanu Orvatu, Dimitru Timonu, Mitru Brancu, Simonu Moldovanu. Greu raniti: Gavrilu Farcasiu, Stefanu Marianu, Ioan Ardeleanu, Ioan Onag'a, Stefanu Borosiu, Teodoru Bulzanu, Ignatu Matioganu, S. Chisu, Filipu Pop, Ilie Zereusianu, Vasile Segedi. — Usioru raniti: Constantinu Petcutiu, Todoru Ilesiu, Elia Jugu, Ioan Andoru, Georgiu Blavu, Saco, Iosifu Vid'a B. Dori, Georgiu Bodea, Ioane Baliga, Todoru Ardeleanu.

Comp. 17. Morti: Ioan Fade, Pavelu Magu, Mihaiu Balo. — Greu raniti: Pavelu Banu, Ioan Aclamutata Deheleanu, Ioan Gale, Georgie Grada, Ioan Gergariu, Ioan Holeranu, Tic'a Lupsi'a, Stoi'a Nic'a, Georgiu Pardi, Ioane Silagi, Avramu Zdrebscanu (se vede ca e nume romanescu, dara nu pote fi bine scrisu.) — Usioru raniti: Ioan Gaudi, Sofronia Glavacu, Lazaru Spiacu.

Comp. 18. Morti: Ilimie Secasianu, Ioan Cirlea, Timoteiu Dum'a, Mihaiu Domocosiu, Petru Morariu, Iosifu Orosiu, Dimitrie Pop, Mitru Pop'a, Gavrilu Sabo, Mihaiu Baluciu, Todoru Marosianu, Petru Puschi, Georgie Pop, Petru Rostasiu, Pavelu Maripa. — Greu raniti: Iosifu Chisu, Matia Heiaciu, Bug'a, Teodoru Deheleanu, Pavelu Negru, Todoru Savu, Andrea Chisu, L. Cocisiu, Teodoru Adamu, Nicolae Hanu. — Usioru raniti: Ioann Chisu, Iosu Cogianu, Mihaiu Burdanu, Georgie Romanu, Georgie Canopanu, Craciunu Orodanu, Avramu Bogdanu, Zacharia Miclea.

Dela reg. de inf. Archiduce Stefan 58.

Morti: Ioan Hoisianu, Mateiu Baranu. Raniti: Petru Balanu, Vasile Diaconu, Petru Culei, Andreiu Calinu, Atanasie Dubei, Grigorie Brindii. (Va urma).

Principatele romane unite.

Bucuresci 26 Aug. Amu sa-ti impartasiescu urmatoarele fapte laudabile ale principelui nostru. Precum se scie Camer'a romanésca a fostu votatu pentru densulu (Principele) o civilista de 100,000 galbeni pe anu. Din acesti'a a cesu suveranulu nostru in favorea cassei statului 40,000, carei i veni forte bine o astfelu de daruire. Afara de acest'a si-a desfiintiatu statulu militaru de curte prin care mesura au crutiatu statului 100,000 f. anuali (600,000 grosi) si au datu in dispositiunea ministrului de culte 12,000 galbeni spre infiintarea unui fondu pentru studenti. Stipendiele aceste se porte numele Principelui si suntu fundate intru aducerea aminte de chiamarea Sea pe tronulu Romaniei. „Zkft.“

In fine, gratia Domnului vediaramu astadi a se da o simptome de vietia si din partea acusatiloru pentru crim'a din 2 Maiu, pentru crim'a a fi servitu sub Voda-Cuz'a.

Generariu Ioann Florescu publica dilele aceste a brosiura Responsulu la Referatele si brosiurele dlui D. Sturz'a, prin care se raspunde cu acte si cu demnitatea propria obligatore persone-loru ministeriali, in limbajulu celu nobile si demnu convenitu intre fostii ministrii, ministri presiedinti si viitori ministri. In fine, Ge-

nerariulu Florescu a ruptu tacerea cea culpabile dupa noi, si a datu semnalulu ca trebuie sa se puna o stavila calumniei.

Dara d. Nicolae Cretulescu, ore, nu aru trebui sa raspunda nimic'a acusatiloru celoru fara numeru si fara nume ce se aducu lui 2 Maiu? Dara d. Cogalniceanu, primul personagiu alu epocii acelei'a, primul preotu, autorele ca sa dicemu asiá alu lui 2 Maiu, nu se simte datoriu, deca nu pentru persón'a dlui, celu putinu pentru principiu, celu putinu pentru credintiele sele politice, nu se simte datoriu sa iésa la lupta? Dara d. Papiu Ilarianu? Dara d. Steege? Dara d. Bosianu? Dara d. Stratu? Dara d. Cariagdi? Dara d. Papadopulo Calimach? Dara d. Colonelu Solomonu? Dara d. Otetelesianu? si ceia-lalti ca ministri ai lui 2 Maiu; ca comisari extraordinari Generariulu Tell, d. Ioan Marghilomanu, etc.? si din consiliulu de statu dd. Boerescu, Cretiescu, Bengescu etc.? Dara senatulu intregu? Dara capii armatei? Dara tote personagiele eminente ale Statului cari au aderatu, au celebratu, au juratu credintia lui 2 Maiu, unde suntu? Ce a facutu d-loru de candu d. Ioan Bratianu a disu in camera ca suntu „misiei“ acei'a cari au facutu pe 2 Maiu, si de candu d. C. A. Rosetti, prin diariulu „Romanulu“ si prin alte foi si cari depindu de „Romanulu“, numesce pe 2 Maiu „infamia“ facuta de infami, si cate insulte a pututu sa pronuncie réu'a crescere si réu'a vietuire? Unde suntu d-loru de taci toti si se inclina inaintea insultei ca inaintea unoru calificári dreptu meritare?

In fine, bine ca a inceputu Generariulu Florescu; bine ca a ruptu pedec'a d-lui. Aseptamu acum in arena pe seriosulu ministru Cretulescu si pe intrepidulu ministru Cogalniceanu, si apoi pe ceia-lalti. („Tr. Carp.“)

Bibliograficu.

(Capetu din nr. tr.)

Cartic'a dlui Mihaltianu este dupa parerea mea o incercare de a combina metodulu sinteticu cu celu analiticu; odata pogorindu-se dela diceri la cuvinte, apoi reitorcendu-se dela cuvinte la dicere. Intrebarea despre preferintia unei'a seu altei'a din cele doue metode amintite este inca si astadi unu obiectu de diatriba intre barbati de scola germani; de aceea mi se va iertá, deca intr'acesta scurta recensiune nu me voi pronuncia anumitu in favorea nici unei'a din ele, ba nici asup'a combinatiunei facute din amendoue, ci voi dice numai atát'a, ca bunatatea, adeca practicabilitatea procederei dlui M. o va probá, mai bine decatu ori ce recomandare ori reprobare, esperiinti'a insasi. Ceea-ce credu eu ca va ingreuiá scolariloru invetiarea Gramaticei dupa procederea acest'a, este ore-care nesecuritate a planului, dupa care s'a urmatu; d. e. in partea II. s'a vorbitu in stadiulu II despre subst., apoi dupa doue incise in stadiulu V. iar despre subst.; in stad. III. despre verbu, in stad. VIII. iar despre verbu, in stadiulu XI iar despre verbu s. a.; si chiaru si deca s'a facutu acest'a in adinsu, totusi n'asiu poté aprobá, fiindu unu ce constatatu, ca le invetiamentu cele omogene catu se poté sa nu se despartia, ci sa se iee laolalta. Asemenea mi se pare, ca nu va fi cu scopu metodulu euristiciu seu socraticu observatu preste totu la aflarea reguleloru, caci acest'a presupune cunoscinti'a barem incatu-va a adeveruriloru, ce voru sa se afle mai departe; d. e. nu potu crede, ca scolarulu la intrebarea: Cum se chiama gradulu mai inaltu la adiective? (f. II. p. 25), va sci raspunde aceea, ce i pune in gura Gramatica; „Gradulu acestu mai inaltu se chiama comparativu“, — si altele multe de felulu acest'a. Dupa parerea mea trebuiau exemplele in frunte, apoi explicári scurte, precise, putine, asup'a loru, si apoi numai cele ce in adeveru le poté afla scolarulu, numai dupa acest'a trebuiau intrebárele despre cele pertractate, — ca unu felu de controla, deca au intielesu scolarulu, ori nu, cele espuse.

Trecu la specialu. Alaturarea numeralulu la adiectivu (f. II. p. 71) nu mi se pare corecta, de ore ce numeralulu este cu totulu diferitu de adiectivu (cest'a insusire, cel'a cantitate); asemenea mi se pare nejustificabila numerarea participiului ca „modu“ langa infinitivu (f. II. p. 47); mai departe nu este corecta form'a superlativului: si mai, si mai, si mai, in infinitum; asemenea este defectuosu, ca predicatulu (seu adiectivulu) raspunde la intrebarea: cum? (f. II. p. 14.) de ore ce la acest'a se poté raspunde si cu adiectivu si cu adverbulu modului, ci elu raspunde la intrebarea: cum este (lucuru seu persón'a)? — mai departe nu este esactu a forma unu modu „intrebatoriu“ (f. I. p. 39), de ore ce acest'a este curatu modulu indicativu, schimbându-se seu numai tonulu cuvintelor seu celu multu ordinea loru; defectuosa este explicarea pronumelor (f. II. p. 33.), precum si numerarea numeralilor (f. II. p. 57), unde au remasu cu totulu afara numeralile partitive, pe cari este basatu totu computulu cu frangeri; in f. III. p. 9 se deducu subst. verbale dela Supinu. ., fara de a se fi amintitu pan' aici ce-va despre densulu s. a. Acestea insa, precum se vede, suntu parte mare lucruri, cari de siguru vinu a se computa numai trecerei cu vederea, si de invetiatori priceputi lesne se voru poté indrepta.

Câtu in fine pentru partea formala, suntu de regretatu in li-
ne'a d'antâiu multe greseli de tipariu, ce adese-ori lasa testulu
schimositu si defectuosu si devinu indoitu stricaciöse intr'o carte
scolastica; mai departe suntu pagubitoare multe cuvinte ba diceri
lungi intregi tiparite cu litere resfirate, cari, prea dese, nu simpli-
fica si usiurêza, ci dincontra incurca si ingreueza pre scolariu.
— Despre ortografia nu voiu vorbi, căci aici cu deosebire se cere
cea mai mare tolerantia între literatii români; totusi forme, că:
esci, esce, crescini, onesci etc. n'aru trebui sa se afle.— Adese-
ori stau câte 2, 3 întrebări fără răspunsu. Ici colea se afla si
câte unu germanismu. Dintr'alte limbajulu preste totu este pla-
cutu si corect. —

Amu amintitu dupa datin'a criticiloru mai multu defectele căr-
tii, adeverate ori parute, căci părțile ei cele bune suntu neasemenatu
mai multe si se afla multu mai lesne. Dlu autoru la tota întem-
plarea are meritulu a fi cercatu, dór celu d'antâiu, introducerea
acestui metodu nou in privintia invetiarei limbei materne in scô-
lele nostre primarie, — unu meritu, de care de siguru va tine sé-
ma Istori'a Pedagogiei si Didacticei române. O cercare laudabila
s'a facutu: si cercarea este unu testimoniu de activitate, precum
si activitatea este unu testimoniu de viétia. Z. Boiu.

V a r i e t â t i.

** In legatura cu cele publicate in unulu din nr.ii prece-
dinti despre caletori'a Majestâtiei Sele Imperatesei dela Bud'a-Pes-
ta adaugemu: ca Maj. Sea Imperates'a la plecarea, fiindu acolo
primariulu Rottenbiller, i adresa cestui din urma urmatorele gra-
tiöse cuvinte: „Inainte de a plecã me simtu indatorata, a-mi
esprime intim'a mea multumita pentru primirea ce amu avutu, câtu
si pentru dovedile de loialitate si intima alipire, de care fui impar-
tasita la diferitele ocazioni candu fui aicea.“

Nr. 14—2 Publicare de concursu.

Amesuratu Concluzului adusu in siedinti'a II. a adunârei gen.
a Asoc. tranne romane, tinuta la Alb'a-Iuli'a in 29 Augustu c. n.
a. c. p. VI.; subscrisulu Comitatu alu Asoc. publica prin acést'a
concursu pentru 2 stipendia de câte 300 f. v. a. pentru 2 ascu-
tatori de preparandia in Pra'g'a (in Boemi'a) dimpreuna cu spese
de drumu a 50 fl. v. a. pentru unulu.

Terminulu concursului se defige pre 25 lui Septembrie dupa
cal. nou. a. c.

Competentii la aceste stipendia, au sa-si tramitia pâna la
susu numitulu terminu la Comitatu Asociatiunei tranne, concu-
sele loru prevediute cu urmatorele documente: a) Atestatu de
botezu; b) Testimoniu, ca au depusu esamenu de maturitate cu
calculi buni. *)

Din siedinti'a Comitatu Asociatiunei tranne romane, tinuta
la Sabiu in 4 Septembrie c. n. a. c.

Nr. 15—2 Publicare de concursu.

In urmare si in intielesulu concluzului Adunârei generale a
Asoc. tranne tinute la Alb'a-Iuli'a in 28 29 Aug. a. c. siedinti'a
II p. VI subscrisulu Comitatu publica prin acést'a concursu pentru:

Patru stipendii, si anume: 3 de câte 100 f. pentru trei ascu-
tatori de drepturi in Pest'a si Vien'a, si unulu de 80 f. pentru
unu ascultatoriu de drepturi in patria. Terminulu se defige la a-
cestu concursu pre 25 Sept. c. n. a. c.

Aspiratorii la susu numitele stipendii, voru avé pâna la de-
fiptulu terminu asi asterne la Comitatu Asoc. tranne, petitionile
sele prevediute: a) cu atestatu de botezu; b) cu testimoniu sco-
lasticu despre progressulu in studia, cum si despre portarea mo-
rala, in urma c) cu testimoniu demnu de credintia despre lipsirea
midilóceloru materiale spre a poté continuá invetiaturile. **)

Din siedinti'a Comitatu Asoc. tranne romane tinuta la Sa-
biu in 4 Septembrie 1866.

Nr. 16—2 Publicare de concursu.

In urmare concluzului adusu in siedinti'a II p. VI. a Adu-
nârei generale a Asoc. tranne romane tinuta in 28 si 29 Augustu
c. n. a. c. la Belgradu, Comitatu Asoc. tranne, publica prin acést'a
concursu la unu stipendiu de 300 f. v. a., destinatu pentru
unu tineru romanu, carele se va consacrá studiiloru tehnice.

Terminulu concursului se defige pre 25 Sep. dupa c. n. a. c.

Concurrentii la acestu stipendiu au de a-si tramite pâna la
susu numitulu terminu la Comitatu Asoc. tranne resp. concursele
prevediute si instruite cu tóte documintele necesarie si resp. a)
cu atestatu de botezu; b) cu testimoniu bunu de maturitate, cum
si cu documentu demnu de tóta credintia, despre lips'a de mi-
dilóce. *)

Din siedinti'a Comitatu Asoc. tranne romane tinuta la Sa-
biu in 4 Septembrie 1866.

*) Cătelalte jurnale române inca suntu rogata a reproduce in colónele
sele aceste Concurse.

**) Si acei tineri, cari s'a bucuratu in anii precedenti de vre-unu sti-
pendiu alu Asoc. suntu detori a-si tramite resp. concurse prevediute
cu documintele necesarie.

Nr. 17—2

Concursu.

La scól'a capitala gr. or. din Bradu comitatulu Zarandului a
devenitu vacantu postulu invetiatoriului de clas'a I. cu salariu
anualu de 336 fl. v. a. cuartiru si lemne de focu, precum si pos-
tulu invetiatoriului de clas'a a II. cu unu salariu anualu de 400 fl.
si 50 fl. v. a. cá relutu de cuartiru.

Competentii la aceste posturi au a-si tramite rogările loru a-
dresate presidiulu comisiunei scolare subscrisa celu multu pâna
in 15/27 Septemvre a. c. si a documentá ca suntu de religiunea
gr. or. cu purtare morala buna, pedagogi séu teologi absoluti si
posedu cunoscintia limbei române si a limbiloru magiara si ger-
mana séu celu putínu a unei dintre aceste din urma.

Bai'a de Crisiu 21 Augustu (2 Sept.) 1866.

Presidiulu Com. scol. gr. or. a
Zarandului.

Nr. 13—1

Concursu.

Pentru ocuparea a dóue posturi de invetiatori la scól'a co-
munala din Sesciori Protopresbiteratulu S. Sabesiului se deschide
concursu, cu care statiuni suntu impreunate urmatorele emolumin-
te, si anume: pentru statiunea I-iu unu salariu anuale de 150
f. v. a. cuartiru si lemne de incalditu pentru statiunea a II 105
f. v. a., cuartiru naturalu si lemne de incalditu.

Doritorii de a ocupá aceste statiuni se binevoiésca a asterne
petitionile scrise cu mân'a loru, si prevediute: 1) cu atestatu
de botezu; 2) cu atestatu despre absolvirea cursului pedagogicu
séu teologicu, si cumca sciu cantările si tipiculu biscricescu—
Prea onor. Scaunu Protopresbiterale gr. or. din Sabesiu celu multu
pâna in 15 Septembrie a. c.— Sesciori in 10 Augustu 1866.

Comitetulu Parochialu gr. or.

N. 14—1

Edictu.

Bucuru Grebenea din opidulu Resinari in
Scaunulu Sabiului, care mai de siepte ani, cu necredintia au pa-
rasitu pre legiuit'a sea socia An n'a nascuta Alemanu Frinu
totu de acolo, prin acést'a, se citéza, ca dela datulu mai din josu,
in terminu de unu anu si o di, cu atat'a mai tare sa se infatiosiedie
inaintea forului protopopescu subscrisu, cu câtu ca la din contra,
se va decide divortiu muierei selc la intielesulu SS. Canóne ale
bisericiei nostre dreptu credincióse resaritene, si in absentia
densului.

Scaunulu Protopresbiteralu gr. res. ala Tractulu Sabiutui
alu II-lea.

Sabiu 22 Augustu 1866.

Ioanne Pannovicu,
Protopresbiteru.

Nr. 12—2

CITATIUNE EDICTALA.

Ann'a Savu Barsanu din Zagonu in Trei-Scaune care parási
cu necredintia de 7 ani, pe legiuitulu ei barbatu Nicolae Rusu, si
a cărei ubicatiune pâna astadi nu se scie, se provóca prin acést'a,
cá in terminu de unu anu si o di. sa se infatiosiedie inaintea sub-
scrisului foru protopopescu, căci la din contra, se va decide di-
vortiuu sotului ei, si in absentia densei.

Forulu protopopescu gr. or. alu Tractulu alu II alu Brasio-
vului.

Brasiova in 8 Augustu 1866.

Ioann Petricu
Protopopu.

Nr. 1014 — 1866.

Publicare.

Prea inaltulu Guvernu re. transilvanu cu decisiunea din 26
Iuliu a. c. nr. 14,533 se indurá a concede si a intári comunitatei
Spelmedieu (Ispanmezö) Cerculu Pietrei in comitatulu Solnoculu
interioru dóue târguri de tíera anuale, carele voru fi in fia-care
anu. — Unulu in 20 Maiu si celaltu in 9 Septemvre, se face
prin acést'a publica incunoscintiare despre târgurile amintite cu
aceea observare ca târgulu primu va fi in 9 Septemvre a. c.

Dela oficiulu judelui Procesualu alu tieiei.

Coldeu 1 Septemvre 1866.

R a t z Jude Proces.

MOSIA DE ARENDATU.

Aprópe de Turd'a distantia de dóue óre se afla in hotarulu Ceanului
mare mosia numita a lui Bors, pe o suprafatia de 312 jugere (pogóne de
cate 1600 stangeni patrati,) partea cea mai mare de pasune si de cósã;
pe aceeasi se afla si fenu facutu gat'a cam la 100 cara mari. In dóue
pârți ale mosiei este apa buna si multa, suntu si 3 case de locuitu, încãtu
economulu de vite si afla acolo in totu tempulu adapostu bunu si sanetosu.
Acea mosia se poté subarendá séu pe unu anu intregu pentru pasune
si ernatecu, séu si pe mai multi ani, si numai cam a siés'a parte se
va pastrá pentru aratura.

Intielegere mai deaprópe se poté mijloci la Leonu Baritiu in Turd'a
uliti'a Clusiuului, de unde se poté si cercetá insasi mosia.

Asupr'a acelei mosii tragemu luarea aminte mai alesu a economiloru
de oi, pentru cari este fórtu corespundiatóre.